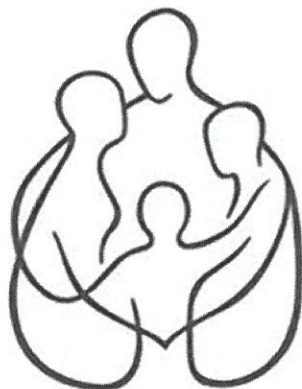

Szakmai beszámoló

A Család-és Gyermejjóléti Központ 2021. évi működéséről

Enying, 2022. március 31.

Összeállította:

Bartalos Krisztina
intézményvezető

„Csak az ember tud segíteni a másik emberen.
Csak egy ember tud erőt adni a másiknak, ha bajban van.”

Márai Sándor

A gyermekvédelmi, gyermekjóléti rendszer működtetése során az állami szerepvállalás mellett az önkormányzatokra hárul a jogszabályi rendelkezések gyakorlati magvalósítása, így a felmerült hiányosságok, problémák is javarészt a konkrét településeken jelentkeznek, megoldásukra is helyben kell elsősorban erőforrásokat mozgósítani.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdésére tekintettel a települési önkormányzatoknak a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataik ellátásáról – azok áttekintését követően – minden évben május 31 – ig a külön jogszabályban meghatározott tartalommal átfogó értékelést kell készíteniük.

A települési önkormányzatok és megyei kormányhivatal számára a beszámoló tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

Az Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ (a továbbiakban Intézmény) személyes gondoskodást nyújtó, gyermekjóléti alapellátásokat és szociális alapszolgáltatást végző intézmény. Célunk, hogy a szolgáltatásainkat igénybe vevő gyermekek, felnőttek, családok részére magas szakmai színvonalú ellátást nyújtsunk.

Enyingi járás településeinek élők számára az alábbi gyermekjóléti alapellátásokat biztosítottuk:

- család – és gyermekjóléti szolgáltatás
- család – és gyermekjóléti központ

Az intézmény folyamatos átalakuláson megy keresztül, igyekszünk minden jogszabályi változásnak, követelménynek eleget tenni:

Az intézmény a 2021. évben is eleget tett a 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásairól (továbbiakban Szociális törvény), valamint a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyermekvédelmi törvény) előírt feladatainak.

Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény több helyen módosította a gyermekek védelméről, a gyámügyi és szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló érvényes rendeleteket. A változás érintette a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatok integrálását, valamint a család és gyermekjóléti szolgálat és központ kialakítását is, melynek elsődleges célja volt a gyermekjóléti szolgálatok megerősítése.

A család – és gyermekjóléti szolgálat, illetve a központ a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, kötelező önkormányzati feladatként jött létre 2016. január 1-én.

Jogszabályi háttér

A gyermekek alapvető jogait az Alaptörvény deklarálja. XVI. cikk (1) bekezdése alapján „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.”

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 13. § (1) bekezdésének 8. és 8. a) pontja az önkormányzatok hatáskörében ellátandó feladatként határozza meg a gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, továbbá a szociális szolgáltatások és ellátások biztosítását.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal, intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről, megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. (Gyvt. 1. § (1) bekezdés)

A Gyvt. végrehajtásáról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet.

Dokumentációnkat a 235/1997. (XII.17.), valamint a 328/2011. (XII.29.) Kormányrendeletek alapján vezetjük.

A szakmai elvárásokat a Szociális Munka Etikai Kódexe határozza meg.

A települési önkormányzat képviselő – testülete rendeletben szabályozta a hatáskörébe tartozó pénzügyi ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint ellenőrzésének szabályait, továbbá a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) rendelkezései alapján nyújtott ellátások kiegészítéseként meghatározott települési támogatásokat és azok jogosultsági feltételeit.

Az intézmény célja és szakmai feladatai

Az intézmény az ellátási területén élő, szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, valamint a krízishelyzetbe került egyének és családok számára nyújt segítő szolgáltatást. Célja az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése, a problémák kialakulásának megelőzése, kiváltó okok feltárása, krízishelyzetek kezelése, a kialakult problémák megszüntetésének elősegítése a szociális munka eszközeinek, módszereinek, valamint a szociális szakember készségeinek alkalmazásával.

A szociális munka célja

Egyének, családok, társadalmi csoportok, közösségek életében jelentkező problémák gyakorlati kezelése. Probléma megoldási javaslatok kialakításával elérendő célunk a hátrányos szociális helyzet enyhítése, ezáltal elősegítve az egyének, családok, csoportok, és környezetük közötti összhangot. Módszerei alkalmazásával képessé teszi a klienseket az önálló életvitel biztosítására, emberi méltóságuk megtartására, segítve őket abban, hogy a társadalom elfogadott, megbecsült tagjaként élhessék életüket. Az alkalmazott tevékenység egyszerre korrekatív és preventív jellegű, mely direkt és indirekt módszerek alkalmazásával valósítható meg.

A megelőzés érdekében az alábbi tevékenységeket biztosítja:

- egyéni esetkezelést,
- a családban jelentkező működési zavarok, konfliktusok megoldásának elősegítését,
- segítő beszélgetést,
- tájékoztatást a szociális, társadalombiztosítási és a gyermekek után járó ellátásokról,
- információadást,
- ügyintézésben segítségnyújtást,

- családlátogatást,
- krízishelyzet esetén hatósági beavatkozást kezdeményez,
- a tartós- és a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus-, a szenvedély-, illetve pszichiátriai betegek, a kábítószer problémákkal küzdők és egyéb szociálisan rászorult személyek megsegítését,
- pszichológiai tanácsadáshoz való hozzájutást,
- közösségi szociális munkát,
- hátralékkezelési tanácsadást,
- önkormányzati támogatás felhasználásában való közreműködést, élelmiszervásárlást,
- szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában való részvételt.

Enying lakosságának lélekszáma és összetétele az elmúlt három évre vonatkozóan nem mutat nagy eltérést, minimális mértékű a növekedés. 2021 évben a lélekszám 7057 fő, a 0-18 év közötti korosztály 1283 főre tehető.

Az intézmény ellátási területe: Enying város, illetve Enying Járás települései (9 település)
Fenntartója: Enying Város Önkormányzata

Az egész intézményre vonatkozó tárgyi, személyi feltételek:

Személyi feltételekben 2021-ben változás nem történt.

A szakmai egységek egymás mellé rendelve, egymás szakmai munkáját segítve és kiegészítve működnek. Az intézmény engedélyezett létszáma 2021-ben 12,5 fő.

Tárgyi feltételeinket, munka körülményeinket igyekszünk folyamatosan lehetőségeinkhez mérten javítani, fejleszteni.

A 2021-es év elején még a Székesfehérvári Tankerületi Központ és Enying Város Önkormányzata hozzájárulásával Központunk a helyi Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskola épületében végezte munkáját. 2021 márciusában Enying-Balatonbozsokra költözhetett az Intézmény. Az új épület a kor elvárásainak megfelelő tárgyi feltételeket biztosít a megfelelő munkavégzéshez.

Kapcsolat és együttműködés társszervezetekkel, civil szervezetekkel

A szolgáltatást igénybe vevők hatékony ellátása érdekében a munkatársak folyamatos kapcsolatot tartanak a társintézmények szakembereivel. Egymás munkáját kiegészítve, segítve szervezzük meg a munkánkat.

Család és Gyermekjóléti Szolgálat

2016. január 1-ét követően feladataink egy részét a gyermekjóléti szolgáltatás (Gyvt.40.§.), másik részét a családsegítés (Szt. 64.§.) szolgáltatásainak ellátása jelentette.

Figyelemmel kíséri a lakosság szociális, mentális helyzetét. Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő- és jelzőrendszert működtet. Információt nyújt a szociális ellátási formákról és azok igénybevételének módjáról, valamint segítséget nyújt a szociális ügyek vitelében. Szociális, életvezetési és mentálhigiénés, pályaválasztási, munkavállalási tanácsadást nyújt. Családsegítő tevékenységet végez a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése érdekében. Hátrányos helyzetű személyek, lakossági csoportok számára tanácsadást, szolgáltatást szervez.

Az alábbi táblázat az alapszolgáltatásban-alapellátásban részesülők számát mutatja

ENYING	2018	2019	2020	2021
Együttműködési megállapodás alapján	163 fő 73 család	253 fő 82 család	204 fő 87 család	181 fő 61 család
Nem együttműködési megállapodás alapján	228 fő 55 család	314 fő 302 család	137 fő 123 család	145 fő 129 család
ÖSSZESEN	391 fő 128 család	567 fő 384 család	341 fő 210 család	326 fő 190 család

Az esetek száma az előző évhez képest tovább csökkent. Ennek oka, hogy az észlelő-és jelzőrendszer optimális működése, illetve a társadalmi felelősségvállalás fokozatos növekedése, Érzékenyebbé vált az egyén, egy adott csoport, közösség. Az igénybevevők kisebb részével, egyéni (sajátos) okok miatt nem kerül sor együttműködési megállapodás megkötésére, viszont az adott problémájuk kezelése többszöri találkozást igényel a családsegítő közreműködésével. Az eseti ellátások száma (nem együttműködési megállapodás alapján) minimális mértékben emelkedett.

Az elmúlt év munkájára rányomta bélyegét a járványügyi helyzet és az ezzel kapcsolatos intézkedések, korlátozások elrendelése.

Az alábbi táblázat azokat a probléma típusokat sorolja fel, amelyek a legjellemzőbbek, legmarkánsabban vannak jelen a segítő tevékenységben.

Probléma típusa	Elsődleges probléma családok száma	Problémák halmozott száma
	2021	2021
Életviteli	13	17
Családi-kapcsolati konfliktus	25	26
családon belüli bántalmazás		2
elhanyagolás	11	11
oktatási, nevelési elhanyagolás	11	11
Felnőltre vonatkozóan (családi, intézményi)		1
gyermeknevelési	2	20
gyermek intézménybe való beilleszkedési nehézsége		5
magatartászavar, teljesítményzavar	1	9
fogyatékoság/retardáció	2	2
lelki-mentális, pszichiátriai betegség	1	8
szenvedélybetegség		3
egészségi probléma,	1	3

egészségkárosodás következménye		
foglalkoztatással kapcsolatos	1	4
anyagi (megélhetéssel, lakhatással összefüggő)	4	18
ügyintézés kapcsolatos		8
információkérés kapcsolatos		6
ÖSSZESEN	61	142

A településen az életviteli, a családi-kapcsolati konfliktusok, illetve a gyermekek magatartás- és teljesítményzavara, ami továbbra is emelkedést mutat. Ezen problémák kezelése a legnehezebb, illetve hosszan elhúzódó. E problémakör igényli a legszélesebb körű jelzőrendszeri tagok szoros együttműködését. Ugyanakkor megnövekedett azoknak az eseteknek a száma, ahol a párkapcsolati konfliktusok okoztak nehézséget; a válások, a különköltözések a felborult családi kapcsolatok további nehézségeket támasztanak a gyermekek optimális jóllétéhez.

Összesített éves szakmai tevékenységek adatai a szolgálatnál, együttműködési és nem együttműködési megállapodás alapján:

Megnevezés	Szakmai tevékenység halmazott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információ	1028	326
Segítő beszélgetés	1551	326
Tanácsadás	663	298
Ügyintézéshez segítségnyújtás	404	326
Konfliktuskezelés	40	102
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-pénzbeli	53	83
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez-természetbeni	164	160
Esetkonferencia	10	62
Esetmegbeszélés	25	47
Szakmaközi megbeszélés	6	-
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	27	41
Családlátogatás	1653	326

Adományközvetítés	235	302
Mediáció	5	13
Összesen:	5864	2412

A szolgálat tevékenységi köre az előző évekhez képest folyamatos növekedést mutat, a segítő beszélgetések száma és az ehhez kapcsolódó szakmai tevékenységek száma megduplázódott. A településen összesen 5864 szakmai tevékenységet folytatott a szolgálat, mely 2412 főt érintett.

Személyi feltételek:

Két fő családsegítő és 1 fő szociális asszisztens látta el a Szolgálat feladatait Enying város vonatkozásában.

Tárgyi feltételek:

A családsegítő szolgálatnál meghatározott, előre megbeszélte időpontokban elérhető a pszichológia tanácsadás, interjú szoba.

Az intézmény részére alapvető irodatechnikai eszközök rendelkezésre álltak az adminisztrációs munka elvégzéséhez, az önálló munkavégzéshez. Telefon, internet-hozzáférés, nyomtató és fénymásoló biztosítottak. Az akták tárolása az adminisztrációs szobában történt. Az intézmény a Fehérvár Travel Alapítványhoz benyújtott sikeres pályázata eredményeként saját gépkocsival rendelkezik, ami lényegesen megkönnyíti a családlátogatások, krízishelyzetek, adományközvetítések azonnali megoldását, kezelését. Az ügyintézés menete már jelentős mértékben elektronikus úton történik, ami indokolja a részben elavult számítógép park további fejlesztését. Ennek érdekében benyújtott pályázatunk is pozitív elbírálásban részesült, mely a Szolgálat számítógép parkjának jelentős modernizációját vonhatja maga után. Ugyanakkor követve a kor elvárásait, kihívásait mobil nyomtató-és scenner beszerzésére is módot kínál.

Szakmai tevékenység:

A gyermekjóléti szolgálat a szociális munka eszközeinek és módszereinek alkalmazásával szolgálja a gyermekek testi, lelki egészségének megőrzését, elősegíti a gyermekek családban történő nevelkedését, veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyhelyzet megszüntetését. Tevékenysége körében összegyűjti illetékességi területén a gyermekekkel kapcsolatos információkat, tájékoztatást nyújt a családokat érintő támogatási lehetőségekről, segíti a családokat, illetve a gyermekek érdekeinek érvényesítésében, a család tagjaival és a humánszolgáltató rendszer más tagjaival együttműködve támogatást ad ahhoz, hogy a gyermekek otthoni környezetükben, kiegyensúlyozottan nevelkedhessenek. Szociális munka eszközeivel, humánszolgáltatások biztosításával igyekszik elkerülhetővé tenni a hatósági beavatkozást. Megteremti annak lehetőségét, hogy a szükséges (elkerülhetetlen) hatósági intézkedéseket körültekintő előkészítő munka után hozza meg az illetékes hatóság.

Az Intézmény az ellátottak számára nyitva álló helyiségek ügyfélfogadási idejével igyekszik a lakosság számára a szükségletek szerinti elérést biztosítani, tekintettel, arra hogy a segítő folyamat, az esetkezelés meghatározott időközönkénti személyes kapcsolatot feltételez, amelyhez a segítő szakember jelenléte elengedhetetlen. Ennek gyakorlata a szakmai protokollok betartása mellett a helyi igények figyelembevételével került kialakításra.

A Szolgálat munkatársai 8130 Enying, Petőfi Sándor u. 12. szám alatt fogadták ügyfeleiket, Nyitva tartás, ügyfélfogadás rendje: hétfő, szerda: 08.00-16.00 óráig
péntek: 08.00-12.00 óráig

Az új épületben ez a nyitvatartási, rendelkezési idő jelentősen megnövekedett, hétfőtől csütörtökig 7.30-tól 16 óráig, pénteken 13.30 óráig állnak a kliensek rendelkezésére. Rugalmas, emberközeli munkavégzésünk során - elektronikus úton való megkeresés esetén -, az ügyfelek akadályozottsága okán az ügyintézését a családok, egyének otthonába közvetítik.

A család – és gyermekjóléti szolgálat igénybevétele önkéntes, a segítséget kérők problémái különféle szinteken jelentkeznek. Az önkéntesség előfeltételezi az igényekhez és szükségletekhez igazodó időbeli korlátokat. A megkezdett segítő folyamat, az esetkezelések, csoportmunkák rendszerességét az érintettek, a segítő és a segített határozza meg. Hatósági alapellátás elrendelése esetén a szolgáltatás előírt, nem önkéntes elven működik. A családsegítő kiépített kapcsolata jelentős mértékben meghatározó a közös munka tekintetében.

Szabadidős és közösségfejlesztő prevenciós programjaink a 2021. év folyamán:

Erzsébet tábor keretében, a nyári szünetben 2021. 06. 21-től 2021. 08. 27-ig gyermeknek napközis tábort szerveztünk, melynek célja, a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása olyan programok által, melyek során a gyermekek jól érzik magukat, élményekkel gazdagodnak. Ebben az évben is rendkívül népszerű, szívmengető élmény volt valamennyiünk számára. 247 gyermek táboroztatását, felügyeletét oldottuk meg. Ez a feladat minden évben új és még újabb kihívások elé állít bennünket. Az igyekezet, hogy minél nívósabb, érdekesebb programokat, látnivalókat állítsunk össze a gyerekeknek jelentős munka, tervezés eredménye. Azonban minden percért kárpótol bennünket, amikor kókadtan, de mosolyogva egy-egy program, tábor lezárul. A nyár végén már a következő év táboroztatására jelentkező gyereksereg, a kedves szülői „köszönömök” bizonyosságot teremtenek bennünk, a jól végzett feladat sikerét adják.

Tekintettel e nemes feladat nehézségére, összetettségére mind a Szolgálat, mind a Központ munkatársainak bevonásával bonyolítottuk le. Intézményünk minden évben nagy sikerrel szervezi meg Enying város településén a Napközi Erzsébet-tábort, olyan gyermekek részére, akiknek szülei nem, vagy nagyon nehezen tudják megoldani gyermekeik nyári felügyeletét. Településünk halmozottan hátrányos településnek minősül, a megyében kiemelkedően magas számú munkanélküliséggel küzd, ez a településen élő gyermekek mindennapi életére is hatással van. Táborunk ezt a hiányosságot hivatott ellensúlyozni, tartalmas programokkal, hogy a gyermekek élményekkel gazdagodva zárhassák nyarukat és felhőtlenül élvezhessék a nyári tábor nyújtotta szabadidős tevékenységeket. A csoportos tevékenységek során a gyermekek rengeteg élményt szerezhettek természetjárás során, versenyek alatt, a közösségépítő játékaikban, az önkifejezés különböző módjait tapasztalhatták agyagozás vagy selyemfestés során, így fejlesztve kreativitásukat, ismereteiket. Fontosnak tartottuk a gyermekek környezet tudatos nevelését, így játékos formában ismerkedtünk településünk, tágabb-és szűkebb környezetünk állat- és növényvilágával.

2021. 08. 28-án „Irkafirka játszónap” keretében adománygyűjtést szerveztünk. Iskolatáskákat, fűzeteket, tolltartókat és egyéb kiegészítőket tudtunk adományozni az ellátásunkban lévő gyermekeknek.

A decemberi hónapban, Enying településén működő intézményekkel, „karácsonyi cipős doboz” adománygyűjtést szerveztünk. A Barátság és a Rozmaring Nyugdíjas Klub önkénteseinek segítségével a helyi élelmiszerboltokban élelmiszergyűjtést bonyolítottunk. Az összegyűjtött adományokból, illetve több helyi és budapesti felajánlásnak köszönhetően ebben az évben is számos családnak, gyermeknek tudtunk csomagot ajándékozni a karácsony

előtti napokban. A koordinációt mi láttuk el, elkerülve azt a helyzetet, hogy egyetlen rászoruló család is kimaradjon az adománykövetítésből.

Advent utolsó vasárnapján helyi vállalkozók támogatásával meleg ételosztást szerveztünk, melynek során 300 adag gulyásleves került a rászorulókhöz.

Adománykövetítés:

Egész évben elérhető klienseink számára az ingyenes ruhaadományozás, melyet lakossági felajánlásból tudunk biztosítani a rászorulóknak. Több esetben bútorok adományozására is sor került, szintén lakossági felajánlások útján.

Szünidei gyermekétkeztetés:

A 2021-es év során a nyári szünidei gyermekétkeztetés mellett a tavaszi-őszi-téli szünetekben is lebonyolítottuk a városi gyermekétkeztetést.

Észlelő és jelzőrendszer működtetése körében:

- A jelzésre köteles szervezetek figyelmét felhívtuk a veszélyeztetettség jelzésére, krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatás érdekében.
- Fogadtuk a beérkezett jelzéseket és felkerestük az érintett személyt, illetve családot az általunk nyújtott szolgáltatásokról való tájékoztatás érdekében.
- Az intézkedés megtételéről tájékoztattuk a jelzést tevőt, ha annak személye ismert és nem sérti meg a zárt adatkezelési kötelezettséget.
- A beérkezett jelzésekről és azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készítünk a család- és gyermekjóléti központnak.
- A jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében szakmaközi megbeszélést szervezünk évente hat alkalommal, az elhangzottakról feljegyzést készítünk.

Helyettes szülői hálózat szervezésében való közreműködés:

A gyermekek átmeneti gondozását- szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt, és a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani.

2021. évben nem működött a településen helyettes szülői ellátás, erre a feladatra képzett személyek hiánya miatt.

Család – és Gyermekjóléti Központ

Az Intézmény járási szinten az alábbi településeken végzi munkáját: Enying, Mezőszentgyörgy, Lepsény, Kisláng, Mátyásdomb, Dég, Mezőkomárom, Szabadhidvég, Lajoskomárom.

A központ a 8130 Enying, Kossuth u. 22. szám alatt működött; majd az év során a Batthyány Fülöp Gimnázium épületében is elérhetővé váltak a szolgáltatásai, nyitva álló helyiségként. 2021 márciusában Enying-Balatonbózsokra költözhetett az Intézmény. Az új épület a kor elvárásainak megfelelő tárgyi feltételeket biztosít a megfelelő munkavégzéshez.

A szakmai egységben 1 fő intézményvezető, 3 fő esetmenedzser, 2,5 fő óvodai-iskolai szociális segítő, 1 fő szociális diagnózis felvételi esetmenedzser, 1 fő családgondozó és 1 fő szociális asszisztentst foglalkoztattunk.

A Család – és Gyermekjóléti Központ feladatai

- a gyermek veszélyeztettségének megszüntetése, a gyermek védelme érdekében a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek;
- speciális szolgáltatások biztosítása;
- szakmai támogatás nyújtása a Család és Gyermekjóléti Szolgálatnak és a gyermek veszélyeztettségének megelőzése érdekében a területén működő jelzőrendszer munkájának koordinálása;

Tárgyi feltételek:

Tárgyi feltételeinket igyekszünk folyamatosan javítani és fejleszteni.

A tavalyi év során minden munkatárs számára biztosítottak voltak a megfelelő technikai eszközök a munkavégzéshez. Tárgyi feltételeink változása következtében biztosított az a környezet, amelyben egy segítő beszélgetést kivitelezni lehetett. A területi munka ellátását intézményi gépkocsival oldhattuk meg az év utolsó hónapjaiban.

Szakmai tevékenység:

A család – és gyermekjóléti központ az alapfeladatin túl – a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztettségének megelőzése érdekében – a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő speciális szolgáltatásokat nyújt illetékességi területén.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységeket lát el.

Javaslatot tesz:

- védelembe vételre
- megelőző pártfogásra
- ideiglenes hatályú elhelyezésre
- nevelésbe vételre
- családba fogadásra
- családba fogadó gyám kirendelésére
- tankötelezettség teljesítésének előmozdítására
- leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására
- családi pótlék természetben történő nyújtására.

A javaslattevél során a gyermekbántalmazástól, elhanyagolástól való védelemhez való jogát, saját családjában történő nevelkedéséhez és családi kapcsolatainak megtartásához, ápoláshoz való jogát, valamint a gyermek véleményét vettük/vesszük elsősorban figyelembe.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek:

Az Enyingi Járás kilenc településén, három esetben látja el ezeket a feladatokat. Gyámhivatali, kormányhivatali megkeresések nyomán javaslatokat készítenek, illetve a már valamilyen intézkedéssel érintett gyerekek, családok körüli munka koordinálását végzik.

A Központ hatósági intézkedéseivel 190 kiskorú volt érintett.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetben rendszeri tevékenységben érintettek száma települések szerint

Település neve	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen	Ebből lány
Enying	62		13		75	41
Dég	17	-	10	-	27	19

Kisláng	12	-	7	-	19	10
Mátyásdomb	8		1		9	5
Lajoskomárom			-			-
Lepsény	5		2		7	3
Mezőkomárom			7		7	5
Mezőszentgyörgy	17		3		20	11
Szabadhidvég	15		11		26	12
ÖSSZESEN	136		54		190	106

136 gyermek esetében védelembe vétel keretében, 54 gondozott gyermek vonatkozásában pedig szakellátás keretében (ideiglenes elhelyezéssel, vagy nevelésbe vétellel) végeztünk esetenmenedzseri tevékenységet. Megelőző pártfogás alatt nem állt gyermek. Az év során nem került ideiglenes hatályú elhelyezéssel szakellátásba egy gyermek sem.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetenmenedzseri tevékenységben érintettek száma korcsoportok szerint

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen	Ebből lány
Összes érintett száma	136		54		190	106
0-2 éves	15		10		25	17
3-5	28		4		32	23
6-13	53		25		78	41
14-17	40		15		55	25
18-						
Ebből lány	77		29		106	
HH					45	
HHH					44	

Ezekkel az intézkedésekkel kapcsolatban a kollégák 6 védelembe vételi tárgyaláson, 26 védelembe vételi felülvizsgálaton és 1206 családlátogatást végeztek. A gyámhivatal a tárgyalások megtartását - a járvány helyzet okán – személyes megjelenés nélkül, írásbeli nyilatkozatok alapján végezte.

Speciális szolgáltatások

A 2021-es évben mind a kilenc járásunkhoz tartozó településén elérhetőek voltak, adott esetben az online formában is. A Központ munkájának minőségét nagyban befolyásolja a speciális szolgáltatások jól irányzott alkalmazása. Ezek jövő orientált szolgáltatások, melyek fejlesztésére fokozott figyelmet kell fordítani, ha minőségi ellátást kívánunk biztosítani. A speciális szolgáltatások drága szolgáltatások, nagy a munkaidő és szakértelem igényük. Ahhoz azonban, hogy családi és kapcsolati konfliktusokban, krízishelyzetekben, veszélyeztetett gyermekek környezetében változásokat lehessen elérni, nem spórolhatóak el ezek az erőforrások, különben folyamatosan csak a probléma diagnosztizálásáig jutunk el, anélkül, hogy bármiféle kezelési lehetőséget fel tudnánk ajánlani. Enying járás a szociális diagnózis felvételi esetenmenedzser (előírt státusz) kedvező helyzetben van, más járásokkal ellentétben. A szociális diagnózis kapcsán a családokról, egyénekről egy olyan átfogó értékeléshez juthatunk, mely a szociális munkát, az esetkezelést nagyban megkönnyíti. Rávilágít olyan problémákra, melyek a mindennapok során elbagatelizálásra kerülnek, megoldási stratégiákat kínál az ügyfeleknek, a szakembereknek.

A szakemberhiány jelentős az egész országban. Központunkban 2021. december 31-én betöltetlen álláshely nem volt.

2021. év során az alábbi speciális szolgáltatások voltak elérhetőek a járásban élő gyermekek és családjaik részére:

- óvodai-iskolai szociális munka
- szociális diagnózis felvétele
- pszichológiai tanácsadás
- kapcsolattartási ügyelet
- készenléti szolgálat
- addiktológiai konzultáció közvetítése
- mediáció, közvetítói eljárás
- család konzultáció, terápia
- pár terápia

Addiktológiai konzultáció

A konzultáció a szenvedélybetegségben, függőségben (alkohol, drog, stb) érintetteknek segít a felépülés folyamatába.

Az addiktológiai konzultáció előzetes bejelentkezés alapján közvetített szolgáltatás.

Kapcsolattartási ügyelet: Az intézmény biztosítja a külön élő szülők és gyermekeik, valamint a nagyszülő és gyermekek közötti találkozások helyszínét, illetve igény szerint szakember segítségét, jelenlétét a kapcsolattartások lebonyolításához, amennyiben a találkozás egyéb módon – leginkább az érintettek kapcsolatának elégtelensége miatt – nem megoldható vagy újabb, a gyermekek számára igen megterhelő konfliktusokhoz, feszültségekhez vezethet. A 2021-es évben 38 alkalommal 9 fő vette igénybe a kapcsolattartási ügyelet szolgáltatásait.

Készenléti szolgálat: Célja a Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása. Egy állandóan hívható mobiltelefonszámmal biztosítjuk az elérhetősége az arra rászorulóknak, ahol a Család – és Gyermekejóléti Központ munkatársai az érintetteknek a lehető legtöbb információt megadják helyzetük megoldása érdekében. A készenléti telefonszám hétköznap: 16 órától, másnap 7.30-ig, hétvégén: péntek 13.30-tól hétfő 7.30-ig hívható. A készenléti szolgálathoz beérkező hívások adminisztrációja és az intézkedések leírása a hívást követően történik. A további szükséges beavatkozásokra a Család-és Gyermekejóléti Központ szakemberei tesznek javaslatot, a hívást követő első munkanapon. A 2021. évben 27 hívás érkezett a hívószámra, mely a korábbi évhez képest nem mutat eltérést.

Pszichológiai tanácsadás: A Család-és Gyermekejóléti Központ ügyfélkörében lényeges változásként tapasztalható, hogy nőtt azon esetek száma melyekben valamely szülő (vagy mindkettő), illetve a gyermek(ek) súlyos lelki, mentális, vagy pszichés zavarral küzdenek. Ezen személyek ellátására a rendszer kellő mértékben nincs felkészülve. A hosszú várólisták, a ritka (havonta 1 alkalom) konzultációs lehetőségek rendkívüli módon megnehezítik a családgondozás és a segítségnyújtás folyamatát. Ezen ügyfelek megsegítésére Központunk pszichológiai tanácsadást működtet. Jelenleg előzetes egyeztetést követően 1 fő megbízási szerződéssel dolgozó pszichológus szakember látja el e feladatot. Elmondható, hogy erre a szolgáltatásra igen nagy szükség van a pszichésen terhelt gyermek és felnőtt kliensek magas száma miatt. A 2021. évben 62 fő 191 alkalommal részesült pszichológiai tanácsadásban. Az

ellátottak gyermeknevelési problémák, párkapcsolati problémák, családi konfliktusok, életvezetési nehézségek, indulatkezelési problémák, agressziókezelés, szorongás, hangulati, viselkedési és magatartási zavarok, önértékelési zavarok, pszichoszomatikus tünetek miatt vették igénybe intézményünk pszichológiai tanácsadását.

Óvodai-iskolai szociális munka

Az óvodai-iskolai szociális segítő munka vonatkozásában a 2021-es évről elmondható, hogy az intézményekkel kialakított bizalmi viszony és megtapasztalt közös munka során sokkal szívesebben fogadták jelenlétünket és éltek az általunk nyújtható segítséggel. Ebben a tanévben több intézményben is sikerült preventív és közösségformáló foglalkozásainkat megvalósítani. Mára már elmondható, hogy a megszokott és kialakított munkaformában tudtunk együtt dolgozni, esetmegbeszélés, folyamatos konzultációk keretén belül igyekeztünk támogatni az általuk gondozott gyermekekkel, családokkal végzett munkájukat.

Intézményünk óvodai és iskolai szociális segítői a 2021. évben 1020 szociális segítő tevékenység keretében 1194 főnek nyújtott segítséget.

Mediáció

Azoknak a családoknak, ahol a szülők a válás mellett döntöttek, vagy a szülő és a gyermek között konfliktus vagy érdekellentét támad, melyet belátható időn belül nem tudnak konstruktívan megoldani, de szükség van a további együttműködésükre, a kapcsolat fenntartására, a folyamat megsegítése érdekében Központunk mediációs (közvetítői) eljárás igénybevételét biztosítja 1 fő megbízási jogviszonnyal rendelkező képzett mediátor segítségével. A mediáció egy olyan önkéntesen igénybe vehető speciális konfliktuskezelési, vitarendezési módszer, folyamat, melynek során a két fél vitájában – mindkét fél közös beleegyezésével – független, pártatlan mediátor közvetít, és segíti a feleket a kölcsönösen elfogadható egyezség elérésében. A 2021-es évben 5 alkalommal 5 fő vette igénybe ezt a segítséget.

Családterápia, család konzultáció:

A családterápiás szolgáltatást igénybe vevő ellátottak esetében a családok gyermeknevelési problémái, szülői nevelési elvek szinkronizálása, párkapcsolati nehézségei, a mozaikcsalád okozta kihívások, elmélyült családi konfliktusok, a szülők különválása után a gyermekkel való kapcsolattartási viták jelentek meg ellátandó, kezelendő problémaként. A családterápiás szolgáltatást 2021-ben 1 fő megbízási szerződéses családterapeuta látta el. A szolgáltatást 5 alkalommal 5 fő vette igénybe.

Szakmai támogatás nyújtása a Család – és Gyermekjóléti Szolgálatnak és a jelzőrendszer munkájának koordinálása

A Család – és Gyermekjóléti Központnak szakmai támogatást kell nyújtania az Enyingi Járás területén működő Család – és Gyermekjóléti Szolgálatok számára. A szakmaközi megbeszélések alkalmával igyekszünk a Szolgálatokat is bevonni, illetve számtalan lehetőség van a munkatársakkal személyes és informális találkozásra. A szakmai egységek találkozásakor átbeszéljük a jogszabályi változásokat, szakmai protokollokat megteremtve a párbeszédet a járás településeiben lévő szakemberekkel. A Központ folyamatosan tájékoztatja a Szolgálatokat az általa elérhető szolgáltatásokról, kölcsönösen informáljuk egymást klienseink számára elérhető más intézmények és szervezetek által nyújtott ellátásokról. A jelzőrendszer koordinálásának konkrét esetek mentén kiemelkedő eszköze az esetkonferenciák megszervezése és lebonyolítása. Az érintett család és a család életterébe tartozó intézmények pedagógusainak meghívásával felvázoljuk a problémát és meghatározzuk

a megoldásokhoz szükséges lépéseket szakemberek jelenlétében. 2021-ben 17 esetkonferenciát, 180 esetmegbeszélést tartottunk.

Együttműködés a hivatali szervekkel és a gyermekvédelemben résztvevő más intézményekkel és civil szervezetekkel

A Központ kapcsolatban áll a jelzőrendszer összes résztvevőjével, illetve törekszik is az együttműködésre mindazokkal, akik gyermekvédelmi feladatot látnak el. A kapcsolat megítélésünk szerint jónak mondható, de folyamatos munkát igényel a kiépített kapcsolatok megtartása, újak kialakítása. A Központ esetmenedzserei közvetlen munkakapcsolatban állnak a Fejér Megyei Kormányhivatal Enyingi Járási Hivatal, a Fejér Megyei Gyermekvédelmi Központ és területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival. Együttműködésünket jellemzi a másik munkaterületének elismerése és tisztelete, a kölcsönös egymásra utaltság.

Képzések, szupervízió

A jogszabályi változások kötelezővé tették a család – és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozók számára a szupervízióban való részvételt. A szupervízió a segítő foglalkozású szakemberek mentálhigiénés „karbantartása” és fejlesztése mellett minőségbiztosítási elem is, hiszen az esetek külső szakember vezetésével történő elemzése, kiértékelése a gyermekvédelem érzékeny és számtalan támadásra lehetőséget adó terepén elősegíti a magas szakmaisággal történő szociális esetmunkát. A team szupervízió pedig mindezek mellett szervezetfejlesztési jelentőséggel is bír. A 2021-es évben a 12 fő részére a csapatkohézió elősegítő és a kommunikációt fejlesztő tréninget biztosítottuk.

A szociális segítő munka és speciális szolgáltatások erőteljes professzionalizálódási folyamatai zajlanak hazánkban. Ezek követése, a formálódás folyamatában való részvételünk biztosítása elengedhetetlen, intézményünk szolgáltatási színvonalának fenntartásához pedig nélkülözhetetlen alapfeltétel.

Igyekezünk minél több szakmai konferencián, rendezvényen képviseltetni Központunkat, szakmai munkánk minőségének fejlesztését tartva szem előtt.

Jövőre vonatkozó célok, tervek:

- Stabil családsegítői csapat építése; szervezetfejlesztés. A fenntartó által engedélyezett létszám megfelelő képzettségű és tapasztalattal rendelkező szakemberekkel való feltöltése. Stabilitás a szolgálatnál a családgondozást is hatékonyabbá, eredményessé tudja tenni.
- A kötelező adminisztrációs feladatok (GYVR) alkalmazásának teljes körű megismerése, használata, ezáltal lehetővé téve a gyorsabb adatszolgáltatást.
- Élelmiszerbank, élelmiszer mentés kapcsán rendszer felépítése kidolgozása, adminisztráció összeállítása.
- Éves szakmai tanácskozás szervezése
- Bűnmegelőzési programok szervezése az oktatási-nevelési intézményekben
- prevenciók tevékenységek szervezése az oktatási intézményekben,
- önismeretei csoportok, pályaválasztási tanácsadás
- Intézményünk továbbra is szeretne olyan szolgáltatásokat nyújtani a családok és gyermekeik számára, ahol érzik a szülők, hogy problémájukkal nincsenek egyedül.
- A 2022-es évben is szeretnénk pályázni napközis tábor megszervezésére (Erzsébet táboron keresztül).
- Megrendezzük az iskolakezdési adománygyűjtő játszónapunkat.
- A karácsonyi adománygyűjtő akciónkat minden év decemberében megszervezzük.

Összegzés:

A 2021. év szakmai értékelése nem lehet független a COVID-19 világjárvány okozta megváltozott működésre való reflektálástól. A világjárvány szinte minden ágazattól megkívánta a rugalmas, a helyzethez igazodni tudó azonnali válaszok megfogalmazását. Ez a megváltozott működésmód jellemezte ezt az évet is. Központunk ellátandó feladatai bővültek, változtak. A korábban nem tapasztalt krízis hatásait csak fokozta a gyakran változó, esetenként ellentmondásos jogszabályi környezet, az olykor felületes eligazítása a család-és gyermekjóléti szolgáltatásoknak.

Komoly erőfeszítésekbe került az alapfeladatok ellátása, hiszen a szociális szolgáltatások intézményrendszerének válsága jelen van napjainkban. Központunk munkatársai maximális erőfeszítéseket tettek azért, hogy megóvják az ügyfelek egészségét, természetesen saját egészségükre is vigyázva.

A nehezített, megváltozott terhelés ellenére a kollégák kiválóan helytálltak.

A jelzőrendszer módosult működése még ebben az évben is megfigyelhető volt. A módosult körülmények miatt ebben az időszakban, az iskolai, védőnői jelzések száma csökkent a vészhelyzet okozta változások miatt.

Ugyanakkor a járványhelyzetet megelőző időszakhoz képest a szorongásos, pszichés problémák, a családi konfliktusokról érkező jelzések száma nőtt. Kiemelkedően a családon belüli erőszak a felnőttek tekintetében, de gyakran a gyermekek is szem-és fül tanúi voltak ezeknek az eseteknek.

A szünidei étkeztetés lebonyolításában is részt vettünk, igényeket mértünk fel valamint Központunk munkatársainál vehették át az ebédet a családok.

Karácsonyi adománygyűjtésünk az idei évben is sikeresnek mondható. Ebben az esztendőben is jelentős mennyiségű élelmiszer és ajándék adományt tudtunk a rászoruló családokhoz eljuttatni. Ezek összegyűjtésében segítségünkre volt az Enyingi Református Egyház, az Enyingi Római Katolikus Plébánia, Enyingi Barátság Nyugdíjas Klub, Rozmaring Nyugdíjas Klub, a Barkács és Más bolt, valamint a település lakosai.

A 2021-es évben befejeződött az eladói képzés, 17 fő tett sikeres vizsgát. Az év őszén elindult a pedagógiai asszisztensi képzés, mely szintén kisgyermekes szülőknek nyújt lehetőséget tanulni, ehhez a képzéshez is havi ösztöndíj társul. Ez a képzés jelenleg is tart még.

Célunk, hogy esélyt kínáljunk a krízishelyzetbe került és a szegénységből kiutat kereső családoknak. Így az átmeneti segítségen túl minden eszközzel arra törekszünk, hogy kitörési lehetőséget nyújtsunk a szegénységből. Szakembereink nemcsak kézzelfogható segítséget nyújtanak a legrászorultabbak számára, hanem segítenek képessé válni a családoknak arra, hogy problémáikat önállóan oldják meg.

Az elmúlt év tapasztalatai alapján elmondható, hogy a világban, az országban jelentkező gazdasági válság hatásai érezhetőek, kézzel foghatóak városunkban és a járásban is. A szociális problémák még halmozottabban, még koncentráltabban vannak jelen. A lakosság legfőbb problémája anyagi természetű, az aktív korú lakosságon belül sok az ellátás nélküli, munkanélküli vagy egyéb ellátásból – passzív jövedelemből – élő ember.

Jellemző az albérlésben élőkre, hogy gyakran halmoznak fel lakbérhátralékot, illetve sok esetben elmaradnak a közüzemi díjak befizetései is, valamint a felvett különböző hitelek törlesztése. Az anyagi probléma mellett nő a gyermeknevelési problémák és életviteli gondok száma is.

Településen élők esetében elmondható, hogy továbbra is jellemzően a 35-39 éves korosztály veszi igénybe szolgáltatásainkat. Ezt követően egyre nagyobb számban jelentkeznek a nyugdíjas kort megelőző, 60 életévet még be nem töltött aktív korúak, akik – koruknál fogva, illetve képzettség nélkül – nem tudnak már elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Jellemző továbbá, hogy a szolgáltatásainkat igénybe vevők között jelentkeznek azok a családok, ahol 3 vagy több kiskorút nevelnek. Többségében ezek a családok albérletben élnek, vagy szívességi lakáshasználóként élnek az ingatlanban, egy kereső van (több esetben csak alkalmi munkával), közüzemi díjhátralékot halmoznak fel. Jövőképük tehát bizonytalan, az ő esetükben a családgondozás csak „tűzoltás” jellegű lehet.

A rendőrségi jelzések főként a családi konfliktusokból adódnak. Az iskolai jelzéseket az igazolatlan iskolai hiányzások indokolják, bár a deviáns viselkedés is egyre nagyobb szerepet kap. A 2021-es évben, a kliensek összetételben az anyagi problémákkal küzdő klienseken túl megjelent a jobb anyagi körülmények között élő ügyfélkör is a kapcsolattartási problémák kapcsán. Ennek ellenére is többségében maradtak az anyagi problémákkal küzdő kliensek. Jó néhány esetben előfordul, hogy meggondolatlanul hiteleket vesznek/vettek fel, melyeket nagy nehézségek árán vagy egyáltalán nem tudnak törleszteni, s bekerülnek az adósságspirálba.

Ennek legfőbb oka elsősorban a munkanélküliség, az alacsony jövedelem. Az elmaradások hátterében a munkanélküliségen és az alacsony jövedelmen túl jelen vannak még olyan problémák, mint az alacsony iskolai végzettség, amely az elhelyezkedést nehezíti, a betegség és a szenvedélybetegség.

Sajnos elmondható, hogy az intézményünk felé jelzett felnőttek (különösen idős személyek) esetében sokszor nem kerül sor a gondozási folyamat megkezdésére, mivel az együttműködést intézményünkkel nem vállalják. A szociális segítő szolgáltatás igénybevételére ezen személyek nem kötelezhetők, kizárólag csak önkéntes együttműködés esetén tudnánk őket ellátni. Azon idős személyek esetében, akiknek családi kapcsolatai ellehetetlenültek, mentális, vagy egészségügyi állapotuk aggasztó volt, és az együttműködést nem vállalták, Központunk családsegítői a gyámhivatallal, háziorvossal, esetlegesen a kórházi szociális munkással működött együtt. A magatehetetlen, családja által elhanyagolt, vagy éppen család nélküli idős személy végleges elhelyezésében igyekeztünk segítséget nyújtani, mely folyamatokat a járványügyi veszélyhelyzet sok esetben lelassított, esetenként megszakított.

Szeretnénk, ha az Intézmény által nyújtott szolgáltatások köre bővülne és a települések lakosságának megelégedésére szolgálna. Ehhez munkatársaink emberszeretete, hivatástudata és szakértelme nagymértékben hozzájárul.

Enying, 2022. március 31.

Bartalos Krisztina
intézményvezető

